

Priloga 3:

Kontrolni sistem in sistem upravnih sankcij

Kontrolni sistem za sklad EKSRP

Upravni pregledi in postopki pregleda na kraju samem se v skladu s 60. členom Uredbe 2021/2116/EU opravljajo tako, da:

1. zagotavljajo sistematično in učinkovito preverjanje pravilnosti in popolnosti vseh podatkov in informacij, ki jih je upravičenec navedel v vlogi ali zahtevku za izplačilo sredstev;
2. zagotavljajo sistematično in učinkovito preverjanje izpolnjevanja vseh pogojev upravičenosti ter drugih obveznosti v zvezi z vloženimi vlogami ali zahtevki za izplačilo sredstev oziroma pri pregledih na kraju samem v zvezi z zahtevki za izplačilo sredstev, za katere je bil upravičenec izbran za pregled na kraju samem;
3. se upoštevajo vse prijave in predlogi drugih organov, organizacij, služb in posameznikov o domnevnem neizpolnjevanju določenega pogoja upravičenosti ali obveznosti pri upravičencu, ki je predmet prijave ali predloga.

Pri odločanju o upravičenosti vloge ali zahtevka za izplačilo sredstev ter uporabi upravnih sankcij, določenih v tej uredbi, se uporabijo tudi ugotovitve iz pravnomočne prekrškovne odločbe drugega pristojnega organa, dokončnega poročila ali končnega akta pristojnega nadzornega ali revizijskega organa ali drugega dokumenta, ki ga pridobi ARSKTRP v postopku odločanja o upravičenosti vloge ali zahtevka za izplačilo sredstev in uporabi upravnih sankcij.

Pri upravnem pregledu in pregledu na kraju samem se pri pregledu izpolnjevanja zahtev uporabijo vsi uradno pridobljeni podatki, ki se nanašajo na ugotavljanje izpolnjevanja zahtev po tej uredbi.

Pri posameznih upravičencih, pri katerih je bil v finančnem letu izveden pregled na kraju samem, se z nadzorstvenim pregledom delno ali v celoti ponovijo že opravljeni pregledi na kraju samem ali pa se nadzorstveni pregled izvede hkrati s pregledom na kraju samem.

Če je po pregledu na kraju samem ponovno opravljen pregled na kraju samem ali nadzorstveni pregled iz prejšnjega odstavka, se pri ugotavljanju zahtev iz vloge ali zahtevka za izplačilo sredstev presojujejo ugotovitve iz vseh zapisnikov o pregledih.

Pregled na kraju samem mora biti izveden najpozneje v 14 dneh od dneva napovedi pregleda.

Upravni pregled

Z upravnimi pregledi ARSKTRP opravi preverjanje vseh prejetih vlog za podporo za izvajanje projektov, zahtevkov za izplačilo sredstev ali izpolnjevanje obveznosti za podporo za izvajanje projektov in podporo za upravljanje LAS, pri čemer se preverijo zlasti naslednji elementi:

1. upravičenec do podpore;
2. izpolnjevanje pogojev upravičenosti;
3. izpolnjevanje obveznosti;
4. skladnost z merili za izbor vlog;
5. upravičenost stroškov, ki se uveljavljajo z vlogo ali zahtevkom za izplačilo sredstev;
6. višina uveljavljenih stroškov;
7. dvojno financiranje upravičenih stroškov;
8. skladnost z akti Evropske Unije na področju državnih pomoči;
9. skladnost s predpisom, ki ureja javno naročanje;

10. ali so bili pogoji za pridobitev ali izplačilo podpore ustvarjeni umetno;
11. okoliščine, ki kažejo na to, da obstaja sum na nepravilnost, kot to določajo predpisi EU, ki urejajo zaščito finančnih interesov EU.

V okviru upravnega pregleda zahtevka za izplačilo sredstev, ki vključuje naložbo, ARSKTRP opravi najmanj en obisk naložbe na kraju samem, da se preveri realizacija naložbe, razen v naslednjih primerih:

1. zahtevke za izplačilo sredstev, ki vključuje naložbo, je vključen v vzorec za pregled na kraju samem;
2. gre za majhno naložbo;
3. majhno tveganje, da pogoji za izplačilo sredstev ne bi bili izpolnjeni ali, da naložba ne bi bila realizirana.

Pregled na kraju samem

S pregledi na kraju samem ARSKTRP opravi preverjanje vseh elementov za podpore za izvajanje projektov, ki jih ni mogoče preveriti z upravnimi pregledi.

Pregledi na kraju samem se izvedejo na podlagi ustreznega vzorčenja v tekočem finančnem letu.

Če je pregled na kraju samem predhodno napovedan, mora biti izveden v roku 14 dni od napovedi pregleda.

Trajanje pregledov na kraju samem je omejeno na najkrajše potrebno obdobje.

Pregled na kraju samem do zadnjega izplačila

ARSKTRP s pregledi na kraju samem do zadnjega izplačila sredstev preveri vsaj 5% izplačanih sredstev v posameznem finančnem letu, pri čemer se ta delež sredstev nanaša na sredstva iz EKSRP.

Za namen izvedbe pregleda na kraju samem ARSKTRP pripravi kontrolni vzorec zahtevkov za izplačilo sredstev (v nadaljnjem besedilu: kontrolni vzorec), ki se izbere naključno in z analizo tveganja, pri čemer se z naključnim izborom zagotovi med 20 % in 25 % kontrolnega vzorca.

Analiza tveganja iz prejšnjega odstavka se izdelava z določitvijo dejavnikov tveganja in njihove pomembnosti. Učinkovitost analize tveganja se oceni letno s primerjavo rezultatov pregledov na kraju samem iz kontrolnega vzorca, izbranega na podlagi analize tveganja, in naključno izbranega kontrolnega vzorca.

Zahtevki za izplačilo sredstev, za katere se z upravnimi pregledi ob predložitvi zahtevka za izplačilo sredstev, opravljenimi pred pregledom na kraju samem, ugotovi, da niso upravičeni do plačila, niso del kontrolnega vzorca.

V delež izplačanih sredstev za preglede na kraju samem do zadnjega izplačila se ne štejejo zahtevki za predplačila.

Če je bilo upravičencu, čigar zahtevke za izplačilo sredstev je izbran v kontrolni vzorec, izplačano predplačilo ali izplačana sredstva na podlagi prejšnjih zahtevkov, ki se nanašajo na isto odločbo o pravici do sredstev, se ta izplačila vštejejo v delež izplačanih sredstev..

V okviru preverjanja upravičenosti stroškov se s pregledom na kraju samem lahko preveri najmanj 30 % stroškov, ki jih upravičenec uveljavlja z zahtevkom za izplačilo sredstev, pri čemer se ti stroški izberejo

naključno. Če se pri pregledu na kraju samem ugotovi neupravičenost posameznega stroška, se preveri upravičenost vseh stroškov, ki jih upravičenec uveljavlja s tem zahtevkom.

Če se pri pregledih na kraju samem odkrije značilno večje število kršitev, ARSKTRP ustrezno poveča kontrolni vzorec, pri katerem se v naslednjem finančnem letu izvede pregled na kraju samem.

ARSKTRP lahko za posamezno finančno leto zmanjša kontrolni, če je stopnja ugotovljenih kršitev v preteklem finančnem letu nizka in je vzpostavljen zanesljiv sistem upravnih pregledov.

ARSKTRP lahko za posamezno finančno leto zmanjša vzorec sredstev za pregled na kraju samem na najmanj 3 % izplačanih sredstev, če je stopnja ugotovljenih kršitev v okviru zadevne podpore v preteklem finančnem letu nizka in je vzpostavljen zanesljiv sistem upravnih pregledov.

Pregled na kraju samem se pri posameznem upravičencu lahko izvede večkrat. Kadar je ustrezno, se z enim pregledom na kraju samem lahko sočasno opravi več pregledov pri posameznem upravičencu, če je ta prejemnik podpore iz naslova različnih podpor.

Pregled na kraju samem po zadnjem izplačilu

Pregledi na kraju samem po zadnjem izplačilu sredstev se izvedejo kjer je predmet podpore naložba, z namenom preverjanja izpolnjevanja obveznosti, ki jih je smiselno in mogoče preveriti na kraju samem.

ARSKTRP s pregledi na kraju samem preveri vsaj 1% izplačanih sredstev v posameznem finančnem letu, pri čemer se ta delež nanaša na sredstva iz EKSRP.

Kontrolni vzorec iz prejšnjega odstavka se izbere naključno in z analizo tveganja, pri čimer se z naključnim izborom zagotovi med 20 % in 25 % kontrolnega vzorca.

Sistem upravnih sankcij za sklad EKSRP

Če upravičenec ne izpolnjuje obveznosti označevanja za sklad EKSRP, se določijo sankcije na naslednje načine:

1. po prvi ugotovljeni kršitvi se upravičencu izda opozorilo,
2. po drugi ugotovljeni kršitvi mora upravičenec v proračun Republike Slovenije vrniti 10 odstotkov izplačanih sredstev,
3. po tretji ugotovljeni kršitvi mora upravičenec v proračun Republike Slovenije vrniti 30 odstotkov izplačanih sredstev.

Če upravičenec za predplačilo iz 10. člena te uredbe:

1. ne vloži zahtevka za izplačilo sredstev, mora v proračun Republike Slovenije vrniti izplačana sredstva v višini predplačila;
2. z zahtevkom za izplačilo sredstev ne izkaže upravičenih stroškov v višini predplačila, mora v proračun Republike Slovenije vrniti razliko med višino izplačanega predplačila in izkazanimi upravičenimi stroški.

Če je podpora dodeljena na podlagi dejansko nastalih stroškov in se pri obravnavi zahtevka za izplačilo sredstev ugotovi, da je razlika med stroški, ki jih upravičenec uveljavlja z zahtevkom za izplačilo sredstev in stroški, ki so v zvezi s tem zahtevkom ugotovljeni po pregledu ARSKTRP, večja od 10 %, se upravičencu zniža izplačilo sredstev v višini dvakratnika ugotovljene razlike.

Javnemu naročniku, pri katerem so ugotovljene kršitve, se v skladu z 61. členom Uredbe 2116/2021/EU določijo upravne sankcije na naslednji način:

1. če je kršitev ugotovljena ob vložitvi vloge, se z odločbo o pravici do sredstev določi višina podpore, znižana za delež v spodnjih preglednicah.
2. če je kršitev ugotovljena ob vložitvi zahtevka za izplačila sredstev:
 - se višina izplačanih sredstev zniža za delež,
 - se zniža izplačilo sredstev na podlagi tega in vseh nadaljnjih zahtevkov na podlagi odločbe o pravici do sredstev.

Če se v primerih iz prejšnjega odstavka ugotovi več kršitev istega postopka oddaje javnega naročila, se upravne sankcije ne seštevajo, kot sankcija pa se določi najvišji delež znižanja za ugotovljene kršitve.

Upravne sankcije se lahko določijo tudi na podlagi nadzorstvenih pregledov.

1. Kršitve pravil javnega naročanja ter višina upravne sankcije za javna naročila, katerih vrednost je nižja od mejnih vrednosti iz 21. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS in 28/23, v nadaljnjem besedilu: ZJN-3)

Kršitev	Upravna sankcija
	(delež znižanja odobrenih ali izplačanih sredstev)
Naročnik določi vrednost javnega naročila na način, da bi se zaradi nižje ocenjene vrednosti izognil uporabi ZJN-3 (četrti odstavek 24. člena ZJN-3).	100 %
Naročnik razdeli javno naročilo oziroma ga oblikuje v več javnih naročil, da bi se izognil uporabi ZJN-3 (četrti odstavek 24. člena ZJN-3).	100 %

2. Kršitve ZJN-3 v postopkih iz prvega odstavka 39. člena ZJN-3 ter višina upravnih sankcij za javna naročila, katerih vrednost je enaka ali višja od mejnih vrednosti iz 21. člena ZJN-3

Kršitev	Upravna sankcija
	(delež znižanja odobrenih ali izplačanih sredstev)
Naročnik uporabi metodo za izračun ocenjene vrednosti javnega naročila v nasprotju z 24. členom ZJN-3.	100 %
Naročnik odda javno naročilo brez izvedbe ustreznega postopka, razen v primerih, ko ZJN-3 to dopušča (39. do 47. člen ZJN-3).	100 %
Naročnik ne objavi obvestila iz prvega odstavka 52. člena ZJN-3, čeprav ga ZJN-3 k temu zavezuje.	100 %
Naročnik ne objavi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila na portalu javnih naročil (prvi odstavek 67. člena ZJN-3).	100 %

Naročnik opredeli določbe pogodbe o izvedbi javnega naročila in okvirnega sporazuma tako, da v bistvenih elementih odstopajo od

določb iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (tretji odstavek 67. člena ZJN-3).	100 %
Pogodba o izvedbi javnega naročila oziroma okvirni sporazum ne vsebujeta sestavin iz četrtega odstavka 67. člena ZJN-3.	25 %
Tehnične specifikacije gospodarskim subjektom ne zagotavljajo enakega dostopa do postopka javnega naročanja in neupravičeno ovirajo odpiranje javnega naročila konkurenci (četrty odstavek 68. člena ZJN-3).	25 %
Merila za oddajo javnega naročila niso določena v skladu z 84. členom ZJN-3.	25 %
Naročnik ne upošteva rokov za objavo in predložitev ponudb ali prijav (40. do 45. člen, 49. člen, 57. do 60. člen in 74. člen ZJN-3).	10 %
Naročnik ni izvedel pregleda in ocenjevanja ponudb oziroma ni oddal javnega naročila v skladu z 89. členom ZJN-3.	25 %
Naročnik ni upošteval obdobja mirovanja iz 92. člena ZJN-3.	25 %
Pogodba o izvedbi javnega naročila oziroma okvirni sporazum se spremenita v nasprotju z 95. členom ZJN-3.	100 %
Naročnik ni povabil izbranih kandidatov k predložitvi ponudb oziroma ni povabil izbranih kandidatov k sodelovanju v dialogu (62. člen ZJN-3).	25 %
Pogodba o izvedbi javnega naročila oziroma okvirni sporazum ne vsebujeta sestavin iz četrtega odstavka 67. člena ZJN-3.	25 %

Sistem sankcij za sklad ESRR

Nepravilnosti pri izvajanju posamezne operacije lahko ugotovi:

- skrbnik pogodbe oziroma oseba, ki opravlja upravljalna preverjanja po 74. členu Uredbe 2021/1060/EU,
- OU (kontrolna enota OU),
- Računsko sodišče RS,
- Urad RS za nadzor proračuna,
- Evropska komisija (generalni direktorati),
- Evropsko računsko sodišče,
- Protikorupcijska komisija,
- drugi pristojni organi (npr. vsebinsko pristojen inšpektorat).

O ugotovljeni nepravilnosti je treba pisno obvestiti:

- upravičenca oz. prejemnika sredstev,
- MKRR posredniško telo (skrbnika pogodbe in osebo, ki opravlja upravljalna preverjanja po 74. členu Uredbe 2021/1060/EU),
- Ministrstvo za finance-OR,
- MKRR organ upravljanja (kontrolno enoto OU in osebo, zadolženo za spremljanje in poročanje o ugotovljenih nepravilnostih).

V primeru ugotovljene nepravilnosti je treba o izvedbi popravljalnih ukrepov obvestiti organ, ki je nepravilnost ugotovil.

V primerih ugotovljenih nepravilnosti je treba ugotoviti, kdo je za nepravilnost odgovoren in ali mora le ta zagotoviti vračilo neupravičeno izplačanih sredstev.

Vračilo se zahteva na podlagi listine o ugotovljeni nepravilnosti (revizijsko poročilo, poročilo o izvedenem PKS ter druga kontrolno-nadzorna poročila, iz katerih izhajajo ugotovitve o neupravičeno porabljenih sredstvih) in v MFERAC vzpostavljene terjatve do upravičenca.

V kolikor se po izplačilu sredstev iz državnega proračuna ugotovi, da posamezne listine ali del listine predstavlja neupravičen izdatek, mora upravičenec izplačana sredstva v celoti ali delno vrniti. V e-MA2 se kreira negativni zahtevek za izplačilo (v nadaljevanju: Zzl) na podlagi že vnesenih podatkov iz listin, vendar z negativno vrednostjo v višini neupravičenega izdatka. Negativni Zzl vsebuje enake obvezne podatke kot Zzl.

Če je za nepravilnost odgovoren upravičenec oziroma prejemnik sredstev (v nadaljevanju: upravičenec) oziroma so mu bila sredstva neupravičeno izplačana, so postopki vračil sredstev določeni v navodilih MF, ki urejajo področje izvajanja vračil namenskih sredstev EU in so, v kolikor v omenjenih navodilih ni drugače določeno, sledeči.

Rok za vračilo sredstev upravičenca je 30 dni od vzpostavitve terjatve. V kolikor upravičenec ne vrne sredstev v danem roku, začnejo teči zakonite zamudne obresti.

- Pripravo oziroma proces negativnega Zzl v e-MA2 podrobno določajo Navodila IS e-MA2.

- V primeru vračila:

- upravičenec nakaže (vrne) neupravičeno izplačana sredstva na račun proračuna RS,

- računovodska služba NPU na podlagi nakazila oziroma vračila sredstev zapre oziroma zmanjša terjatev do upravičenca v poslovnih knjigah NPU in z nakazilom EU dela na račun MF-OR zapre storno terjatev.

- Če se naknadno ugotovi, da je bilo izplačilo iz proračuna neupravičeno izvršeno, mora MKRR, v skladu s podpisano pogodbo o sofinanciranju ali drugim enakovrednim dokumentom, takoj zahtevati vračilo sredstev v proračun. Terjatev do upravičenca se vzpostavi v sistemu MFERAC.

- Upravičenec mora ob neupravičeni porabi sredstev EKP vrniti sredstva državnega proračuna za EKP skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi. MKRR ob izdaji zahtevka za vračilo upravičencu navede rok za vračilo neupravičeno izplačanih sredstev. Z dnem zapadlosti roka za vračilo neupravičeno izplačanih sredstev iz državnega proračuna začnejo teči zakonite zamudne obresti.

- Postopek izvajanja vračil neupravičenih stroškov, zamudnih obresti natančneje določajo navodila MF, ki urejajo področje izvajanja vračil namenskih sredstev EU in ZIPRS.

- V primerih, ko upravičenec ne vrne napačno ali preveč nakazanih sredstev EKP na podlagi zahteve skrbnika in ni mogoče poračunati terjatev do upravičenca pri naslednjem Zzl, skrbnik pogodbe posreduje upravičencu nalog za izterjavo oziroma opomine.

- Iz naloga morajo biti razvidni naslednji podatki:

- šifra projekta NRP iz sistema MFERAC,

- številka in datum pogodbe,

- številka poročila, v katerem so bile izkazane nepravilnosti,

- skupni znesek neupravičeno izplačanih sredstev,

- račun, na katerega mora biti vračilo nakazano,

- številka transakcijskega računa in sklic,

- rok, do katerega mora biti vračilo nakazano.

V kolikor upravičenec ne povrne sredstev v roku, ki je bil določen z nalogom, skrbnik pogodbe posreduje pristojni službi NPU kopijo dokumentacije (v dveh izvodih) in vse relevantne informacije, ki so osnova za pripravo tožbe. Postopek izterjave poteka preko državnega odvetništva.